

HIND 5 SENTI

Õpilasteleht

MUUGIL NELJAPÄEVITI

Tänast lehte 10 lehekülge

Toimetus ja talitus:

TARTUS, Promenadi 2. Õ/k. „Kooli-
vara“, telef. 8-29.

Tallinna abitalitus:

V. Roosikrantsi 3. K. k-ü. „Töökool“.
Posti jooksev arve nr. 2188.

Tellimiste ja kuulutuste tariifid vii-
masel leheküljel.

NR. 17

13. VEEBRUAR 1935

III AASTAK.

Võistlustöö

Talv

Rahula Pärn

Sajab laia valget lund,
karu magab talveund.
Õuel seisab lumemees,
porgandnina uhkelt ees.

Kooliuks nüüd pörkab valla,
poisid koju tõttavad,
kiiresti siis uisud alla
poisid jääle ruttavad.

Ei nüüd enam ole mahti
raamatutest õppida,
suusasõit nüüd läheb lahti,
kellel aega õppida!

Kelgumäel on tuli taga,
kõik nüüd alla sõidavad,
ei ka koerad tuku, maga,
muud kui järel jooksevad.

NELI ÕDE — NELI SAATUST.

See vastne film eelsõjaaegsest Ameerika elust kujutab nelja noore, küpsusikka jõudva õe elusaatust.

Kõigile lugejaile

teatame, et „Õpilasteleht“ nr. 14 ja 15 korraldatud ankeet loetakse õigel ajal ära saadetuks, kui ta kannab 15. veebr. postitemplit või on samal päeval ära antud talitusse Tartus, Promenadi 2 või Tallinna abitalitusse, V. Roosikrantsi 3. Kes pole senini ankeeti ära saatnud, tehku seda veel täna — on viimane aeg. Järgmises nr. avaldame ankeedi tulemused ja teatame preemia-
te saajate nimed.

Millega illustreerida

koduloo ja maateaduse töövihke? Seks on ilmunud moodsad kleepildid, mis trükitud ühele poogna küljele. Need võib koost ära lõigata ja kirjatöö-vihku või albumisse kleepida.

Ilmusid neli suurt poognat à 8 senti: 1. TALLINN — 11 pilti päälinnast; 2. TALLINNA ÜMBRUS — 9 pilti; 3. HARJUMAA — 12 pilti; 4. TUNNE OMA KODUMAAD — 12 pilti.

Vähemad poognad à 5 senti: PÄRNU — 10 pilti; PARIIS — 20 pilti;

ROOMA-VENEETSIA — 12 pilti; LONDON-VIIN — 13 pilti; EESTI AUTOREID — 19 portreed; PILTE PÜHALTMAALT — 11 pilti. Terve komplekt — 10 poogn. — sisaldab 129 pilti ja maksab ainult 62 senti.

KOOLIKOOPERATIIVID!

Tellige edasimüümiseks oma koolis! Hinnaalandus 10%. KOOLID! Varustage endid odavate ja nägusate õppevahenditega!

Ladu: „TÖÖKOOL“ Tallinnas, V. Roosikrantsi 3.

Koer mõisteti surma

Kentucky osariigis Ühendriikides mõisteti kohtu poolt keegi lambakoer surma nagu inimene. Talle pandi süüks, et ta oli palju lambaid murdnud. Enne surmaotsuse täidesaatmist asetati ta ühe vangla surnukambrisse. Enne surmaotsuse täidesaatmist andsid veel vangivalvurid koerale suure tüki härjaliha, mille koer ka isuga ära

sõi. Peatselt aga saabus kubeneri kuller kirjaga, et koerale on andeks antud.

MEIE LOOTUS JA EHE

„SPES NOSTRATIUM ET DECUS“. Sõnad, mis a. 1883 lausuti K. J. Stålbürgile, pärastisele Soome vabariigi esim. presidendile, kui talle Oulu lütseumi lõpeta-
misel küpsustunnistus kätte anti.

Selle Eesti sõbra ja tubli riigimehe 60-a. sünnipäeva pühitseti Soomes hiljuti suure pidulikkusega.

MIS SAI PÕLDPÜÜST?

„Õpil.“ 14.-das numbris oli omapärane lugu Virumaalt. Kanakulli eest põgenev põldpüü lendas mehe kasuka alla. Selle kohta arvan mina, et kui mees vähegi ristiinimene oli, siis ta laskis jälle lahti püü, kes kulli eest põgenedes enda inimese kaitse alla usaldas. Ernst K.

NÄDALAL UUDISEID

Kodumaalt

EESTI PANK laseb lähemal ajal käiku 100-kroonised rahad.

105-AASTASEKS sai möödunud nädalal Pärnu elanik Jaan Adermann. Ta on Eesti kõige vanem kodanik.

ERALENDUR V. VUNN startis reede hommikul Tallinnast lennukil „RWD“ Helsingisse, et viia Soome Eesti posti.

BERLIINI POKSIJAD kaotasid Tallinnas eestlasile poksivõistluse tagajärjega 11:5.

PETSERI NOORTE PÜHA korraldatakse 26. mail s. a. Petseris, millest on loota üle maa ligi 6000 osavõtjat noort.

Välismaalt

KA SOOMES on nimede rahvapärasemaks muutmine päevaküsimuseks. Seni on esitatud üle 25.000 nimede muutmise sooviavalduse.

LISSABONIS sadas kolmekümne aasta järele jälle lund. Samal ajal on Lissabonis ja ümbruskonnas roosid ja mandlid täies õilmes.

PROF. SETÄLÄ, kuulus soomeugri keeleteadlane, suri möödunud

nädalal 71-aasta vanaduses. Ta sai rongis, sõidul oma kodukohta, südamerabanduse. Setälä oli Tartu Ülikooli audoktor.

BERLIINI 1936. a. olümpiaadile on üles annud juba 46 rahvust, nende seas ka Eesti.

MEESKONNATA ÕHUPALL kõrgemate õhukihtide uurimiseks, mis startis Leningradist, tõusis 23.700 m kõrgusele. Sel kõrgusel oli külma C järele 33°.

BERLIINIS UJUS sakslane J. Kostka vee all 105 meetrit, kattes selle maa 3 min. 34 sek. Seni on ujutud vee all ainult 50 meetrit.

ISLANDI SAAREL suri 72-aastane mees, kes kõneles 58 keelt.

Ussipesa

42 ussi heinakuhjas

Kui Alliku talu (Salavere as.) heinakuhja taheti ära vedada, leiti kuhjast sõna otseses mõttes ussipesa, kus oli puntrana koos 42 ussi. Need olid valinud talvitamiseks kuhja kõrgema osa varda ümbruse. Pääle soojuse leidsid nad säääl veel hääd kaitset nirgi eest, kelle pesa asukoht oli just sama kuhja all.

Niipea kui nirk märkas kuhjast allavisatavaid usse, haaras ta nad kõik ükshaaval lõugade vahele ja

lohistas oma pessa, ilma et oleks kartnud kuhja ümber töötavaid inimesi.

Vanamees sokuga hädas

Meie kirjasaatja kirjutab:

Üks Mõnište vanamees oli läinud metsast heinu tooma. Ja kui ta sai kuhja kohale, leidis, et kuhja ei olegi. See oli ära söödud. Vanamees pragas küll, aga mis see enam aitas. Ta hakkas kitsi jälgi pidi taga ajama, nägi ühte sokku. Sokk silmas teda parajasti ja pistis vanamehe poole jooksu. Andis vanamehele vopsu vastu kõhtu ja hakkas edasi nüpeldama. Vanamees sai hädavaevalt minema, võttis oma vana kaheraudse ja laskis, siis sokk läks minema. Kodus oli ta kaks päeva haige.

Kui juba terveks oli saanud, siis ütles: „Ei tasunud küll taga ajama minna. Pääsin suure hädaga ära. Hää, et sain oma kaheraudse kätte.“

Lisan juurde, et salaküttidel ei läinud korda seda kurja looma kinni püüda. Nii siis olge teie kõik, Mõnište ja ümbruskonna vala mehed, metsa minnes ettevaatlikud, sest need loomad praegu talvel külmaga ei tee nalja.

VÕISTLUSTÖÖ

Muljeid mullusuviselt matkalt

Irma Kald

Vaevalt suudab nüüd ükski meist veeta suvevaheaja vaid aias sõstrapõõsaste all pöönutades, ei — juba siis, kui koolitunnistus taskus ja kooliuks viimast korda seljataga sulgub, köidab meeli tuhat mõtet ja mõttekest, mis tulisädemeina sööbuvad seiklusjanulisse hinge — matkama! Nüüd visatakse nurka kõik keemia igavad vormelid, ruutjuured, astmevaheldused ja saksa keele artiklid — nüüd kibeleb hingesopis midagi paisuvat, vallale püüdvat, nagu kuulduks kusa-gilt õrnu huilgeid ja helinaid, mis kutsuvad, anuvad, hüüavad....

Seda imelist kutset mõistavad kõik tulihinged meie noorurite ridadest, ruttu-ruttu kutsutakse kaaslasiks paar sõpra-sõbratari ja õhetavi põsi, säravi silmi suundutakse nagu uude maailma,

Ka meie, salgake reipaid poisse-tüdrukuid, paiskame spordipüksid, hambaharja, käteräti ja muud hädavajalikud esemed läbiseigi pauna, siis rihmad kinni, puss püksirihma külge, ja tuule hullates päikesest heledakspleekinud juustes, sulgub meie taga õuevärav koos mütse lehvivate naaberlastega ja lahku-miseks kulbiga viipava emaga köögilävelt.

Kitsas võililledega palistatud teerada lookleb üle lugematute küngaste. Ristikheina kohal sumiseb mesilasteparv ja taamal lainetab rukkiväli kuld kollaseis värves. Tüdrukud punuvad rukkilillist pärgi oma heledaile juuksekahtlule ja näivad väikeste tõeliste eestitaridena oma pruunistunud nägude ja rõõmsate sinisilmadega, millest helgib nii palju soojimat päikeselõõma. Paar talunaist töötab põllul ja eredate värviküllaste laikudena tungivad esile nende kärepu-nased päärätid pronksikast kõrtemerest. Rohelusest valendab mustlaste telgikatus. Mustlaseit, lilli juustes ja kirev siidrätt õlul, laob määrdunud kaarte ritta ja endamisi pomisedes viskab ajuti mõne kuusekäbi suitsevasse samovaritorru. Taat, nagu näha, on pandud täitma isakohuseid: ta õõtsutab säärsaabastatud jalaga nagisevat, palgijuppidest kokkulöödud kätkit, milles

viriseb tibatilluke kohvpruun jõnglane. Kaks suuremat tüdrukut põimivad peeglikillu ees oma pigimusti juukseid ja on agaralt ametis oma nägude „illustreerimisega“ sötüki ja punase paberi varal. Möödudes soovime hääd päeva ja külalislahke eit kutsub meid kohe jooma tassi teed ja taatki pomiseb paar ebamäärast tervitussõna enesele habemesse. Täname ja rutame edasi, et enne loojangut jõuda veel lähima külani.

Juba tumeneb metsaviir, päike hõõgub purpurina läbi kaskede valgete tüvede. Taas tumeneb taevaserv ja hüvakul ujub hõredas piimvalges udus kahvatu kuusirp. Peatume metsaserval. Murumätas moodustub mugavaimaks istepingiks ja siniseruuduline rätt haljal murul kannikeste vahel näib kaunimana kõigist laudlinikuist. Toome seljakottidest esile alles veel sooja emaküpsetatud sepiku, kui hää see maitseb all paksu võikorra! Männiladvul piiluvad mõned uudishimulikud oravad, puutüves togib rähn kuusekäbisid, ent üle kõige kajab metsas tuhatkordselt käo monotoonne kuk-ku, kuk-ku...

Ent nüüd — üks, kaks, kolm! Tekid maha ja puhkama, et järgmisel hommikul jälle virgeina jätkata retke. Kas olete kunagi ööbinud metsaserval murusamblas? — See on otse hurmav! Vargselt ärkab metsas esimesi öisi hääli. Küürakil hiilib pimedus jämedate männitüvede vahel ja sirutab areldi oma pikki käsivarsi. Jõe kohal ujeleb uduviirg, ta koondub üha tihedamaks... Meenub aegu, mil avasui kuulasime vanaema salapäraseid jutustusi iidseist haldjaist ja murueidest. Nüüdki nagu peegelduks muruneidude tantslevaid sõõre kuualguses hämuselt virvendava vee kohal. Surume end sügavamale tekkidesse ja lebame kinnisilmi. Ajuti raputab tuuleiil männiokkaid ja tasa-tasa väriseb sosistavate haabade lehti... Helgi keerab juba teist külge, Olavi sihivab käbiga tukkuvat varest, siis vaikib kõik. Taas sirutab unetaat oma tumedaid tiibu ja hõlmanud kuut väsinud matkurit, viib meid kauneimate ulmade imemaale. Mõtteheie katkeb, jätkub taas unetaadi hellitlevas embuses...

Jõuab lõpule teine matkanädal. Päike kõrvetab halbaennustavalt ja tolmuuina ning väsinuina rühivad kuus jalapaari piki kõrbenud nõmmerohtu. Juba pimeneb ja tormielne tuul keerutab kõrgele lämmatavva õhku tihedaid liivasambaid. Mu väike vend on väänanud jala ega suuda enam õieti käiagi, sõbratari õde nutab ema järele ja nii siis kanname neid mõlemaid kordamööda süles. Äkki sööstab taevast äge vihmavalang, ent läbi pimeduse ei paista ainustki põõsakest, kuhu võiks pugeda varjule. Tuul sasib õhukesis rõivais ja lisaks näljale ning väsimusele oleme peagi läbimärjad. Tülpinult komistame üle kändude ja kuulatame vihmapladinat ning tuuleulumist, mis sulab ühte vähemate õdede-vendade kisaga.

„Kuulge, näib, et sääl taga on valgusekuma,“ katkestab Olavi äkki rusuva vaikuse ja juba pisut rõõmsamalt suundume kobades tulukese poole. Peagi leiame kitsa ava madalas müüjiris, mis viib suurde hoo-

Talutares

Ado Kaljula

Talutarel mustad, ümarpalgest seinad
ja seinte vahel sooja leiva lõhn.

Talutares hämar lambitule kuma
ja ümberringi raskelt hõljuv õhk
ning hingel nagu igaviku rõhk.

Taat lamab sängis, liigutades silmavalgeid
aegajalt, meeles parim elutund.

Eit ahju kõrval tehes õhtupalveid
on raskeis mõtteis, vahest nähes und.
Nii mõjub kõigisse soe talutare õhk.

Kuis väsimust toob ihhu talutare õhk,
kui tarre üle läve meie astume.

Meid vastu võtab värske rukkileiva lõhn
ja hämar valgus, hallid varjud nurgis.

Kõik see on õndsus — õndsus leiva lõhn.

letusse jäetud aeda. Kõver aiarajake suundub järsult pööreldes läbi tiheda põõsastiku lameda hoone poole, mis tumedas udusarnases massis näib lummutisena mõnest juturaamatust. Kogu see sünge ümbrus paisatab kuidagi õudsena, seda enam, et maja sisemusest lõikub õhe ebamääraseid hääletsusi, ent sellele ei mõelda palju, kui otsitakse päävarju tuule ja vihma eest. Samas aga hakkab mu vend metsikult kisama ja ütleb, et ta ei lähe majja, kus elab Hansu ja Grete nõid. Püüame teda lohutada, ent ta kõvendab veelgi oma läbilõikavat tooni, millele lisanduvad ka väikesema õe hirmunud nuuksed. Korraga nagiseb üks roostetanud hingedel, kollane valgusejuga lõikub pimedusse ja kellegi võigas kuivetonud nägu ilmub ukse vahele. Meil jooksevad judinad mööda selga, suundume müüriava poole, et aga pääseda sest jubedast paigast.

Pärast sihitut uitmist rajus põrkub keegi heinakuhjale, ja kuna pole enam kuhugi minna, poeme märe-gadesse heintesse. Tunnen, kuis midagi külma niri-seb mööda kaela, surun pää sügavamale heintesse ja siis ununeb kõik...

„No kas sa nääd, kuhu nad on pugend,“ kuulen kedagi lausuvat, „üsna liged teesed kohe.“ — „Eks ta ole ikke linnalaste asi, nemad ka muudkui tulevad aga jala, nää — sääl ta's on see tulemine — põle saand kuskile kaugemale einaunikust,“ vastab sellele teine kähisev mehehää. Hämmastunult avan silmad ja näen kaht habemikku taati laternaga kummardumas enese üle.

„Ja poiss kah, nää, või peris suur teene juba, aga kah pugend piadpidi eintesse,“ imestab teine taat ja tirib heintest Olavi pikki reisi. „No mes sal's muud, kui võta sa tüdruk kukile, eks ma vinna jälle poisikolaskit,“ pomiseb laternamees vastuseks ja nii algabki imelik teekond läbi valgeneva öö. Olavi koivad ripu-

VARSSAVI — POOLA ILUS PÄÄLINN.

Varssavi kuulub ka miljonilinnade hulka, sest tema elanikkude arv on tänapäeval umbes 1.300.000. Linna pääosa asetseb Visla jõe vasakul kaldal. Ilusamateks kohtadeks on Pilsudski plats, Lossiplats ja Saksiaed. Pilt kujutabki Lossiplatsi presidendi lossiga ja kuningas Sigismund III mälestussambaga.

vad üle vanamehe õla ja mina istun teise taadi kukil. Põhimõtteliselt on mul ükskõik, kuhu mind viiakse; ka Olavi on liig unine, et mõista midagi. — Peagi jõuame sama vana hoone juure suures aias ja taadid lohistavad meid pimedasse esikusse. Uks kõrvalruumi on praakil, säält kuulduv nüüdki kummalisi hääli. Tahtmatult muigan, kui märkan säält vanaaegset ketramismasinat, mis aeg-ajalt toob kuuldavale imelikke helisid! Siiski tundub vana madal maja nüüdki süngena ja kiiresti mõõdan kaugust enese ja ukse vahel, mis viib õue, ent juba lükatakse meid avarasse poolpimedasse tuppa. Nurgas silman suurt vana kaminat, milles levitab õdusat soojust suur lõke. Olavi, kes vahepeäl on ärganud, elustub kohe, silmanud kamina ees kaetud teelauakest isuäratavate küpsistega.

Taas poetab end läbi paksude ukseesriiete tuppa keegi vanapoolne daam ja, nähes meid, päästab valla rõõmutulva. Läbi lõpmatute suudluste ja kaisutuste mõistame lõpuks ta katkendlisist lauseist niipalju, et ta peab meid oma vennalasteks, keda oli oodanud juba terve õhtupooliku. „Oh sa taevake küll! Niisuguse ilmaga ümber lonkida,“ sädistab ta, „aga te olete vist küll väga näljased, te vaesekesed!“ Ja juba surubki ta meid kamina ette toolidele. Olavi ei mõtle kaua, imekiirelt kaovad tillukesed võileivad taldrikult ta suhu; ka mina olen liig näljane selleks, et selgitada

„MERELAHING TALLINNA ALL“

ilmub meie lehe järgmises, Vabaduspäeva n-ris (tul. neljap.), kuna „Oppur-sõdur“ peab tänasest lehest ruumipuudusel välja jääma. — Vabaduspäeva nr. üllatab lugejaid oma sisu- ja pildirikkusega.

eksitust. „See on nii tore, et ema teid siia saatis, eks tal ole väikestega isegi muret küllalt,“ lobiseb vanatädi lakkamatult, „võta aga veel kooki, Liisike, oled mul päris suur tüdruk juba, aga miks sa oma pikad palmikud siis maha lõikasid? Mis see onu Toomas ka teeb ja kuidas sa siis inglise keeles edened? Avo-poiss, kas oled ikka veel kirgeline margikorjaja või?“ Nii vadistab ta, kuni oleme oma nälja kustutanud, võtab siis laualt küünla ja kutsub meid enesega kaasa.

Siis aga lendab uks paukudes valla ja sisse tormab pikapatsiline blond tüdrukuke ja Olavi vanune poiss kohvriga. Vana daam on keeletu — nii palju külalisi poleks ta oodanud. Lõpuks selgitame ühiselt terve segaduse ja vanaproua naerab, et pisarad silmis. Siis peavad Jaan ja Mart veel kord minema heinakuhja juurde ja tooma koju ka meie teised seltsilised. Üheskoos vedame öö lahke daami külalislakkes kodus koos tõelise Liisikese ja margikorjajast Avoga, kes jaamast tulles olid eksinud uttu ja lõpuks siiski õnnelikult kohale jõudnud.

Järgmisel hommikul on ilm muutunud ja me jätame kame retke. Jäeb veel päevane matk viimse sihini — onu taluni kuulsal Mulgimaal.

Juba hiilib õhtu vargselt tihedate puude all, kui silmame mäenõlvakul kodutalu. Eemalt ligineb kari. Tüdrukud ruttavad kaevu ääre lüpsikuid pesema ja lehmad longivad laisalt kasteniiskes rohus. Hinge poeb pakitsev ärevus, kui kuuleme karjapoisi sarvehäält, mis helisedes läbib suveõhtu üleva harduse. Vargselt hiilime mööda põllupeenart väravani, et üllatada kodurahvast, ent juba on onu, kes õuel söötis haige jalaga kukke, silmanud meid. Ainsa hüppega on ta väraval ja haarab niipalju kui meid mahub, oma üska, seejuures sädeleb ta sinivaade ja rõõmus naeruhog kihutab alla mäerinnakult. Oleme siis tõesti kodutalus? See mõte tundub nagu õrna salajase helitlusena, mida ei söanda uskudagi, mis läbib hingest kuuma õnnejoana ja püsib sädemena silmis. Kuis on siin kõik nii tuttav, nii kodune! Rüüpage lüpsikuist kuuma piima ja kugistame auravaid korpe. Väsimatult jookseme lauta, talli, rehe alla, siis õue ja säält koplisse. Kui suureks on kasvanud väike varsake, Punust on saanud suur punane lehm ja Kärssnina- notsul on tillukesed heleroosad põrsakesed!

Kogu laudapääälset täidab värskete heinte ja kas-kede magus hõng, kui poeme oma pehmeile asemeile. Hämarik pilgutab uniseid silmi ja suleb nad tasa... Piilume veel kord luugist alla õuele ja meeli valdab imeline hardus, on tunne, nagu tahaks emmata kogu talu ta suurte lokkavate põldude, metsade ja hoone- tega ja soovida, et aastate karm raudrõngas ei tõmbuks iialgi koomale ümber selle kauni, päikesepaiste- lise kodukoha!

Järgmise hommiku koidikul metspartide parved lakkasid krõbistamast riisipõidudel. Rahutus lündude huigas kasvas. Isegi sinikaalalised haned olid valmis reisi ette võtma jääkütikes tundrale, sest põhja kevad meelitas ja linnud mälendasid seda. Nonka signaalseeris ja nagu üks mees tõi parv õhku ja lagunes salkadeks. Veel kord signaal — lennusiht oli põhi. Valgete tiibade helkides ja sädeleva märtsipäikese kullas, mustad kaelad õieli, hallid haned lendasid

neid tuhi pesa. Lõppeks ühel õhtul kesk märtsi paar kohmetut, pikakoivalist sookurget tõi õhku videvikus suikuvait lagunult, kaks sinirohelist varju üle soo, lennates raskelt ja aeglaselt nad kadusid põhja värvuud taevasse. Kuhuugi põhja, kus ühes kaljuses soos ootas

Meetshaned parv, mis koosnes 50 hallist hanest, oli Nonka juhatusel suundunud põhja, kui nalle juhatus õnnetus. Nad olid talve veetnud Louisiana kalda liusal sool. Päevadel enne lahkumist toilit alalt nagu mingi segane rahutus oli heljunud üle avara soo, siis kui parved lahkusid nagu vastuseks mingi müstiliselt kaskivale kutsule.

BEN EAST!
juttustus
Ameerika
postilehest
American Boy

NONKA kättemaks

Mausolose haud

htu on vaig-
ne ja ilus.
Roodose
kaubalaev
läheneb

pikkamisi Väike-Aasia rannale. Laevameesteseas on kaks reisijat, kes on käinud vaatamas Roodose kuulsat kolossi. Nüüd vahivad nad peagu silmi pilgutamata ettepoole, kuna laev liugleb orjade taktiisel aerutusel Kaaria päälinna Halikarnassose sadamasse.

4
Oma vigastatud tiiba lohistades emahani rabeles meeleheitlikult mööda vett linnuparvele järgi, kisen- dades neile järgi, paludes, et nad ootaksid teda. Üle hirmunud haneparve kisa Nonka kuulis ta hüüdu. Ta vaatas tagasi kohale oma paremal tiival, kus ta kaas- lane harilikult lendas. See oli tühi. Selge haalitus- sega, mis käsutas haneparvel lennata edasi, Nonka pöördus ja tuli keetledes, nagu mööda nägematut ast- mestikku alla, vigastatud kaaslase juure.

soortanud pikki lende põhjamaale. tika suve kasvamist ja kahanemist. Koos nad olid järve kaldale. Koos nad olid jälgitud lühikese ark- pesa igal aastal samale kohale — kauge põhjamaise lidel hanedel. Sest ajast päale nad olid ehitanud oma See valik oli tehtud elukasjaks, nagu on kombeks hal- kui ta oli soortanud oma esimene linnu tundraisse. kaaslane. Nõnda oli ta valinud kümne kevade eest, märkas, et viimatikukkuud hani oli just tema linnu- tiivaloogi järele Nonka, kes juhtis hirmunud salka, kui raketit alla ja sulpsatades kadus vette. Alles mõne duurkast, kolmas hani nõrkes. Ta rabeles, sööstis netel. Jõudnud paritsaja järdi kaugusele Willie pei- lide vormitute sulotompudena Tawasi vaikesel lai- hädahoju piirist. Ainult paar tükki neist lamased hal- meelitus segaduses, tõi siis kõrgemale õhku, välja Hirmukisa läbistas parve. Hallid haned keerlesid halli rivisse. püsti pajupuhmas ja pööratas kaks paku maanduvasse kumerdusid maandumiseks — nüüdi White sööstis

Roodose kaubitsemine muutub ikka elavamaks ja algab tema suur ja hiilgav ajajärk. Rikkust kuhjub määratu palju, linnad suurenevad, kaubalaevastik kasvab ja julgeolu valvuritena ujuvad sõjalaevad saare ümber. Majanduslikus lokkavuses algab ka suur kultuuri tõus. Avalikkudele platsidele ilmuvad ilusad raidkujud, ehitatakse toredaid templeid ja nende varjulistes sammaskäikudes peavad filosoofid oma loenguid. Kuid luuletajad ja lauljad helistavad kannelt saare suurima jumala Heliose auks. Sest päikesejumal Helios on annud saarele kõige selle õnne ja hüve. Ta oleks nagu Vahemere pärli mähkinud oma kuldseesse vaipa, ja siit seletub saare ilu ja õnn. Imeline on see Helios-noormees, kes võib küll tema suurust oma meeltega mõõta! Pääs on tal kiirtepärg, mis peletab öö, kuldab mere ja kuivatab lillede kaste- pisarad. Öösiti puhkab ta kuldses karikas ja liugleb vaikselt ning pikkamisi Maaailma mere voogudel lää- nest itta. Hommikul aga tõuseb ta Maaailma voogu- delt, paneb endale kiirtepärja pähe ja kihutab nelja

ROODOSE KOLOSS — vana aja suurim hiigelmälestus- sammas — oli 32 m kõrgune pronksist valatud päikesejumala kuju, mille oli valmistanud 290 a. e. Kr. kujurauja Khares. Muinaslugu kõneleb, et koloss seisis Roodose sadama suus, nii et laevad sadamasse tulles ja säält väljudes sõitsid hiig- lase jalge vahelt läbi. Seda ei või aga ajalugu mitte kind- lasti tõestada. Kaua ei saanud see kuju oma kohal püsida, sest kui 56 aastat selle ehitamisest oli möödunud, tuli maa- värin ja koloss langes merre. Tuhat aastat oli ta lamanud veepõhjas, kui Roodose vallutajad araablased selle pronks- müraka merest välja kiskusid ja kaupmehele maha müüsid, kes mälestussamba tükkhaaval äraviimiseks vajas 900 kaamelit.

Alla, alla veele lähedale, peagu talle sülle — tiivad
vimas, musti jalgu tahapoolse sirutamasa. —

Nonka juhtis ikka veel parve. Nad olid nüüd vaid
äreuusest. —

Haned — haned, laskusid just tema luurepaiga
ette! White süda haamerdas vastu ribisid. Ta värises

ootas.
Haned — haned, laskusid just tema luurepaiga
ette! White süda haamerdas vastu ribisid. Ta värises
ootas. Maandumisvalimis. Whit Willie laadis püssi ja
ootas, laskus alla, ligemale, ikka ligemale, kõik ühes
ootas ja luuras, kuna haneparv pöördus teispool järve
nesid. Liikumatu kui vana hüüp pilliroos, salakütt
pidades, hellitades suuri lootusi, sellal kui haned lähe-
linnu salaküttide kuningas. Ta istus vaikselt, hinge-
Whit Willie oli kogu Tawasi jõe ümbruse mets-
piirile.

kõvenes ja lõppeks linnude kolmnurk ilmus silma-
kisa, kui need olid alles kaugel lõunapool. Kuid kisa
Oma peiduurkast ta kuulis lähenevate hanede kaugelt
mõnd metspartide parve laskepiirist mööda lendavat.
allpool otsas juba hilisest päälõunast alates, oodates
Whit Willie oli lamand peidus pajupuhmas, järve
sinistele voogudele. —

pikaks reaks ja ruttu innuparv laskus alla Tawasi jõe
Lennukolmnurga kaks tiiba sirutusid välja üheks
valt ja pöördusid siis lääne poole, just tuule suunas.
Haned lendasid kõrgelt üle järve, häälitsedes pide-
villatari.
duda kaugelt korrepõldudele, et õhtuineks otsida

valge hobusega üle taeva. Ja meri hülgab ning lil-
led naeratavad. Oh Helios, Roodose suur jumal!

Roodose elanikud käivad tõsiselt, tõtates. Rõõm
ja õnn oleksid nagu pühitud. On tulnud imelikke
teateid: Roodos on hädaohus, armas sünnisaar sei-
sab õnnetuse ees! Demetrios Poliorketes (-linnade
hävitaja) on otsustanud vallutada Vahemere pärli.
Saarel mõisteti väga hästi, mis see tähendab. Demet-
rios oli surnud Aleksander Suure kuulsaim sõjapääl-
lik. Aasias olid tal võidud kui iseenesest sülle lan-
genud. Ta vabastas Ateena, ja tänulikud kodanikud
püstitasid talle kuldse sammaskuju. Hiljuti võitis
ta isegi Egiptuse suure Ptolemaiuse ägedas mere-
lahingus Küprose saare ees. Nüüd ehitab ta imelisi
piiramispeletisi, et Roodost merelt alla heita, et val-
lutada see saar, mis pole tänini kellegi käsu alla
heitnud!

Kui esimene jahmatuse mõõdas, algas Roodosel
hirmus rähklemine, oli just kodusaar hädaohus. Kõik
harilik töö jäi seisma ja igauks aitas kaasa saare
kindlustamises. Ehitatakse rannavalle, pannakse vee
alla puid takistuseks, suletakse sadam. Naised anna-
vad oma juuksed vibupaelaks, kõik ohverdavad oma
jõu ja vara kodusaare päästmiseks.

Õige! Demetrios ilmub peagi oma suurte lae-
vade ja piiramismasinatega. Roodos väriseb. Demet-
rios on ikka võitnud. Mis võiks siis Roodosegi
päästa — ei miski! Meeleheide valdab meeled. Siis
käib äkki kui plahvatus üle saare: Helios, kes on
loonud saare õnne, võib ta kindlasti päästa ka praegusest
hirmsast hädaohust! Ja Heliose templist tõu-
sevad sügavad palved, ohvrituled põlevad, kandleid

Settsenda päeva päikeseloojangul hanede parv
joudis Tawasi järve kohale, kus nad mitme aasta eest
olid veetnud paar ööd viimase puhkepaigana nende
lennul. Jää oli lagunenud ja kuitaanud kõrjad lebasid
pruunide kaartena rannal. Hanede jaoks leidus sääl-
siiski küllaldaselt toitu, et ei tarvitsenud neil siir-
sid tuksuma kiiremal. —

vihma tasasest piadinast — ja nende südamed hakka-
sid, et kuulatada hanede häälitsust, mis kostis keva-
tasid eelmistelt matkadeilt. Sel ööl külaainimesed ärka-
videviku saabumist, otsides soojärve, mida nad mäle-
Kord Nonka lendas oma salgaga edasi veel päle
häälitsevad tuulises märtsitaevas.

Sest kes ei tunneks imelist igatsust, kui metsahaned
juhtis oma salga, kuuldus sama hüüe inimesilt. —
“Haned rändamas põhja!” Ja kuhu iganes Nonka
“Haned!” hüüdsid nad, vibates taeva poole.

litsust, mis kajas kevadisest sinitaevast.
hetkekski kaugelt juttu, seda nõrka, kuid selget hää-
peatasid oma higit vahuseid hobuseid, et kuulatada
mööda värskeid vagnusid. Ja kui linnud möödusid, nad
pruunide põldude, kus kündjad sammusid adra järil,
terav lõhn paiskus neile vastu. Nad siirdusid üle
Nad lendasid üle haljaste nurmede ja õhtul sooaurude
sesid roosa lume hangedena lõunapoolsel kallakul.
Nad lendasid üle õitsvate virsikuaedade, mis aset-
dest sääl külmast põhjas.

edasi, kõneldes kevadest ja talvunnes vibivaist pesa-

kõlavad. Kuid vääramatult seisavad mehed ja nai-
sed rannavallidel oma kodumaad kaitstes.

Linnade hävitaja Demetrios piirab saart aasta,
teise. Asjata vinguvad kivid vastu valle, tühja lähe-
vad kõik tormijooksud. Demetrios läheb viimaks
ära. — Roodos on päästetud!

Sõnulsetamatu rõõm tõuseb saarel. Maailma-
võitja Demetrios ei suutnud väikest Roodost alla
heita! Oh Helios, Helios, sina suur Roodose kaitsja,
sina päästsid saare, kodusaare! Ja suurel rahvakoos-
olekul otsustatakse kirjeldamata vaimustuses, et
just sinna kohta Roodose sadamasse, kuhu juhtis
Demetrios oma ägedaimad tormijooksud, püstita-
takse Heliose kuju, mille taolist pole enne kuulnud
ega nähtud. — Aastaid kulub aluse tegemiseks, aastaid
sadamasuus meres viiekümne küünra kõrgune
pronkskuju. See sirutas õnnistades käe mere poole,
kuna tema pääs säras kullast ja kalliskividest pärg.
Maailma otsast tuli inimesi seda Roodose kolossi
imetlema.

Kaaria kuninga Mausolose haua püstitas Hali-
karnassosse ta abikaasa Artemisia 350 a. e. Kr. Kõrgel nelinurksel alusel asub 36 sambast ümbritsetud templisarnane
haud. Sammashoone päält algab 24-astmeline püramiid,
mille tipul on vägev hiigelkujude rühm — kihutav hobuste-
paar Mausolose ja Artemisia kujudega. Haud on alusest
tipuni 44 m kõrge. Arhitektideks olid Satiros ja Pythes.
Selle kuulsa muinasime järgi kutsutakse nüüd kõiki vürst-
likke hauaehitisi mausoleumiteks.

ÕNNELEND!

Üles hallist argipäevast, kõrgemale kui teised — see on vist küll iga inimese soov ja igatsus. Kuid ainult vähesed on varustatud vilgaste vaimuandetiibadega, mis neid tõstavad kõrgemale üldsusest. Eks ole taevalaotuseski tähti miljoneid ning miljoneid, kuid eriti silma paistavad neist ainult üksikud. Ning taas üks sääraseist heledamaist tähist on kerkimas Eesti muusikamaailma — Boris Vatsel, Tartu Õhtugümnaasiumi õpilane... Nimelt tuleb sel laupäeval Tartus „Vanemuises“ esietendusele selle noore, kaheksateistaastase kunstniku operett — „Õnnelend“.

Jutustaksin mõne sõna oma kü-laskäigust Boris Vatseli poole...

Klaveri taga istub noormees, juuksed veidi sasis, näol kiindumuse ilme. Ta pilk on teravalt suunatud sõrmedele, mis väledalt üle klahvide liiguvad, manades esile lõbusatoonilisi viise...

Nõjatun hämmastunult tagasi omal istmel. Need otse

MEISTERLIKULT KOMPO-NEERITUD

laulud otsegu kisuvad mind enesega. Nad kõnelevad rõõmust, kuulutavad hõisates kevadet ning tunnistavad vankumatult noore kunstniku talenti...

Mõjukate akordidega lõpetab ta oma mängu ja pöördub siis naeratleva näoga minu poole. Kui tulles mul veel väike kahtlusekübemeke põues peitus, siis on see nüüd täielikult haihtunud. Süveneme peagi sõbralikku jutuajamisse. Selgub nii mõndagi uut ning huvitavat.

Muusikaga hakkas Boris Vatsel tegutsema juba õige pisikese poisina, nii viie -või kuue-aastaselt. „Või kes neid oma aastaid jõuab pähe õppida, hää kui üldajalugugi tean,“ sõnab ta ise naljatades. Õppis nimelt klaverimängu... Alul sai siis niisama „klimberdama“ harjutatud, kuid vahest aastat seitse tagasi katsus ta juba ise viise luua. Tegid neid tookord otse tosinat kaupa. Muidugi polnud neil suurimat väärtust ega tähtsust, ergutasid aga Borist edaspidisele tööle.

„Ja ega ma's nende kallal vaeva näinud —

KÕIK TULI KUI ISEENESEST.

Meisterdasin neid nii öelda naljaviluks,“ seletas ta. Umbes samast

ajast on ka pärit Vatseli esimene „operett“ — „Mereväe kapten“ — kui seda nõnda võiks nimetada, sest sellel puuduvad sõnad. Muidu aga on olemas kõik, — avamängud, valsid, fox'id ning puha.

Avalikkuse ette pääsis Boris Vatsel esmakordselt 1930. a. oma tango „Lemmikuga“, mille pühendas Eesti iluduskuninganna prl. Silberg'ile. See on ka grammofoniplaadile võetud. Kuid läinud aastal hakkas ta süstemaatilise loomistööga pihta. Kirjutas ühe sõbraga niisama ajaviiteks laulmängu kahasse, millest kasvas lõ-

Noorkirjanik Elmar Tõnsson.

puks välja operett „Kui muusikus armub“. Lavatükki sest siiski ei saanud, kuna libretto ei vastanud teatri nõuetele. Küll aga on tollest operetist paremad lööklaulud trükist ilmunud ja seega üldsusele tutvavaks saanud, nagu „Ela hästi, kallis kodu“, „Üks väike kummar-dus“ j. t. 1934. a. sügisel tutvus Vatsel pooljuhuslikult hr. E. Tõnsoniga. Tiivustatud eelmise opereti

Komponist Boris Vatsel.

saavutust asusid nad ühiselt uuesti tööle. Ja pärast

KOLMENÄDALAST TÖÖD (!) oligi operett „Õnnelend“ valmis!

Operett kujutab lendurite elu, ta tegevustik algab Tallinnas, siirdub säält Londoni, siis ühele Lõunamere saarele ja lõpuks tuleb Pühajärvele tagasi. Muidugi on hulka toredat nalja ja mis kõige tähtsam — ilus muusika, seda kõike ei suuda aga sulg siin kirjeldada, seda tuleb ise näha. Sel laupäeval, nagu öeldud, tulebki too operett „Vanemuises“ esietendusele ja kuuldavasti kevade poole tuleb „Estoniaski“ lavale. Praegu on juba loodud „triumviraat“ uue opereti loomiseks, kuhu kuuluvad B. Vatsel, E. Tõnsson ja veel „Vanemuise“ näitleja E. Uuli. Tulev lavateos käsitleb tudengite elu ning ähvardab üle trumbata kõik omasugused. Elame — näeme...

„Õnnelennu“ libretto-meister on kah tuus omal alal. Ütleb küll, et kui muud teenistust oleks, viskaks sulle kus seda ja teist, kuid mine tea... Muuseas olgu mainitud, et hr. Tõnssonil pole töötamiseks vajagi valida erilist vaikset kohta või otsida muid eritingimusi. Kui tuleb tuju, siis haarab sulle ning kirjutab. Isegi kärarikas seltskond ei häiri teda. Ja mis kord paberile pandud, siis on see tema parim. „Ümbertöötamisega vaid rikun oma tööd, nii näitavad kogemused,“ on ta sõnanud. Väino Lang.

11. veebruarist peale oleme avanud

odava raamatu

müügikohad üle maa:

VILJANDIS — „Õpistu“ ja Kalkuni raamatukaupluses
PÄRNUS — O.Ü. „Liit“ raamatukaupluses
RAKVERES — Priimanni raamatukaupluses
VÖRUS — S. Songi raamatukaupluses
PETSERIS — N. Grünthali raamatukaupluses
TÕRVAS — J. Kattus'e raamatukaupluses

Nõudke tasuta
hinnakirju.

Nõudke tasuta
hinnakirju.

Ē. Kirj.-lüh. „Postimehe“ raamatukauplus

TARTU, SUURTURG 16, TELEFON 2-50.

Sport

T. K. S. Ü. LÖPPVOISTLUSED

Reaalg. 2-kordne T.K.S.Ü. korvpallimeister.

Laupäeval, 9. veebr., T.K.S.Ü. meistervõistluste sarjas peeti viimaseid mänge.

Õhtu põnevaim mäng oli parima korvpallimeeskonna nimele Realgüm. ja Gustav Adolphi vahel. Mängu võitis ülekaalukalt Realg. 41:26, poolaeg 20:17. Realg. algul paneb mängu oma II garnituuri, et siis vastaseid üllatada meeskonna vahetamisega, ja et ka algkoosseis saab TKSÜ meistritiitlid meistri märgi näol, kuna algkoosseisul need juba teistel aladel on saavutatud. Mäng on kiire ja tasavägine esimesil minuteil. Siis vahetab Realg. oma II meeskonna mängust, ja nii suudavad „realistid“ napilt võita poolaja.

Teisel poolajal mäng omab hoopis teise ilme. G.-Adolf ei saa „jalgu allagi“. Korv korvi järele lan-

geb reaalg. kasuks, ja ta võidabki selle poolaja suure ülekaaluga 21:9. Mäng lõppes 41:26.

„C“ kl. korvpalli võistluste finaalis võitis jällegi Realg., tulles sellega ka „C“ kl. TKSÜ meistriks. Esimene poolaeg algab Realgüm. kõva ülekaaluga, nii mängus kui ka tagajärjes, ja võidabki poolaja 9:1. Teisel poolajal suudab Saksa realg. juba vastu panna, ja on kohati isegi parem. Mäng lõpeb tagajärjega 13:7.

Keda mälestame

17. VEEBR.: Eesti ajalooliste jutustuste autori Eduard Bornhöhe 73. sünnip., Molière'i 262., H Pestalozzi 108. ja Heinr. Heine 79. surmap.

18. VEEBR.: Itaalia füüsiku A.

Volta 190. sünnip., Martin Luther'i 389. ja Michelangelo 371. surmap.

19. VEEBR.: Täheteadl. Nikolaus Kopernikus'e 462., Johan Pitka, eesti riigikaitse- ja majandustegelase 63., kirj. ja politikategelase Karl Ast-Rumor'i 50. sünnip., eesti uue kirjaviisi looja Ed. Ahrens'i 72. surmap.

20. VEEBR.: Karikaturisti Gori Tõnisson'i 41. sünnip.

22. VEEBR.: Helilooja Fr Chopin'i 125. ja kunstn. Märt Laarman'i 39. sünnip.

23. VEEBR.: Helilooja Fr. Händel'i 250. ja Riigivanema Konstantin Päts'i 61. sünnip.

Lühiteateid.

TALLINNA linna „Plato“ nimel. lastekodu Riisiperes pühitses 2. skp. oma 85. sünnipäeva. Pidulikul aktusel kõneles juhataja selle asutuse arengust hulga aastate jooksul ja Tall. linnavalitsuse kui as. ülalpidaja häatahtlikku hoolitsust. Kaino P.

Tähelepanuks kirjandussõpradele

Juhime kõikide kirjandussõprade tähelepanu sellele, et korraldame üle maa väärtuslike raamatute selleaastase odava müügi erakordselt suure hinnaalandusega 20. veebruarist 7. märtsini

O/Ü. „NOOR-EESTI“ KIRJASTUS, Tartus.

Male algõpetus.

Male on mäng kahe vastase vahel, mida mängitakse 64 ruuduks jaotatud kvadraatlaua, mis ülevaate kergendamiseks on värvitud vahelduvalt mustaks ja valgeks. Kumbki maletaja omab kasutamiseks 16 malendit, mis erinevad värvilt. Neid võib vaadelda kui kaht võitlevat sõjaväge, milledena neid kahtlemata on kujutanud ka india leidur. Sõjavägesid nimetatakse lihtsalt „valge“ ja „must“. Maletajad asetavad laua nii, et must nurgaväli jääks vasakule poole. Kumbki mängija omab järgnevad malendid:

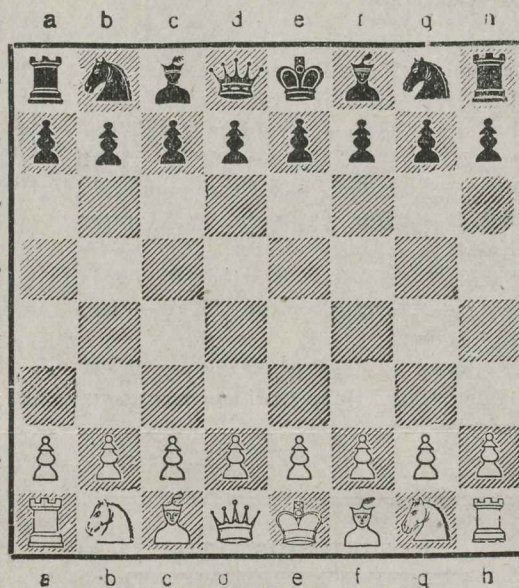
- 1 kuningas — monarhh
- 1 lipp — teda esindav vesiir
- 2 vankrit — sõjalevandi sümbolid
- 2 oda — noolekütid
- 2 ratsanikku — ratsutav trupp
- 8 etturit — jalgvägi

Lippu, vankrit, oda ja ratsut nimetatakse vigureiks. Igal malendil on oma eriline liikumisviis. Ma-

lendeid on kokku 32 ja nende asetused malelaua on järgmine:

Asetusest on näha, et päraselt. Valge kuningas asub mustal, must kuningas valgel ruudul. Lipp seevastu seisab alati oma värvi ruudul. Seega valge lipp valgel ja must lipp mustal ruudul (lipp armastab värvi). Etturid asetuvad vigurite ees ja nimetuvad vigurite järgi, mille ees nad seisavad. Näiteks odaettur, ratsuettur, jne. Vankrietturid nimetatakse ka ääreetturiks ja kuningas- ja lipuetturid kesketturiks. Malelaua poolt, millel asub lipp, nimetatakse liputiivaks, teist poolt kuningatiivaks. Nelja ruutu laua keskel nimetatakse tsentrumiks. Igal ruudul võib korruga asuda ainult üks malend.

Et võimaldada malepartiide ja seisude märkimist, tähistatakse lauaruudud tähtede ja numbritega. Küljjooned tähistatakse arvudega 1—8, püstjooned tähtedega a b c d e f g h. Nii omab iga ruut teatud

algebralise märgi. Valged malendid asetatakse poolele, kust algavad numbrid 1 ja 2.

Malemängu kahe vastase vahel nimetatakse malepartiiks. Enne mängu algust otsustatakse loosiga, kumb mängija avab. Viimane võtab valged malendid. Partiid avab mängija liigutab üht oma malendit. Seda malendi tõstmist ühelt ruudult teisele nimetatakse käiguks. Siitpäele käivad mängijad vahelduvalt mängu lõpuni.

Toimetusele saadetud:

EESTI NAINED nr. 2. Naiste ja kodude ajakiri. Sisust: Rahvarohtude tarvit. Naise töö ja tervis. Seltsk. mängu. Kodusisustam. käsitöö, riieutumine 11 lehekülge. Majapidam. 4 lk. Tütarlaps'e osas Helen Funk'i lõbus luul. deklameerimiseks: „Pruudi sarjamine. Kaasas: Mustri- ja lõikeleht. Väikeste Sõber.

TALUPERENAINED nr. 2. Kodumajanduse ja kodukultuuri ajakiri. Sisust: Linda Eenpalu „Eesti talu ja rahvuslipp“. H. Ottenson: Kuidas

taludes korraldada toidustamist küllaliste puhul. — Toiduretsepti Käsitöö ja rõivastuse osa 10 lk. Kaasas: Lõike- ja muustrileht ja *Laste Maailm* 8 lk. 12 pilti. Kaanel prof N. Triigi uhke värvitrukis maal „Männid“.

EESTI KOOL nr. 1. Haridus- ja sotsiaalmin. pedagoogiline ajakiri. Ilmub 10 n-rit aastas Tellimishind 2 kr. 50 s. Sisust: N. Kann: Saateks. A. Vaigla: Koolinoorsoo rahvuslikust kasvatuses G. Reial: Ühiskondl. kasv. koolis. A. Meikop: Soome koolist. Juhan Lang: Läti koolist

EESTI KIRJANDUS nr. 1. Sisust: A. Läte 75-aastane. L. Tohver: Lääne-Eur. kajastusi Georg Mülleri jutlustes. O. Urgart: O. Lutsu „Kapsapää tekke-loost“. Arvustusi. E raam. üldnimestik.

PÕHJA KODU. Ilmub Narvas 3 korda näd.

ARENG nr. 8. Eesti Haridusliidu 10. aastap. erinumber.

Noorte loomingu-võistlusest

on osavõtt viimastel päevadel muutunud eriti elavaks. Hindamiskomisjon on päris kibedasti ametis, et saabunud töödest välja valida paremaid ja õnnestunumaid.

Kuid ega saabunud võistlustööde arv tarvitse Teid veel kohutada, sest võib olla, et just Teie saatmata töö on parim seni saabuist.

Seepärast saatke lähemal päevil kõik, kes on kavatsenud noorte loomingu-võistlusest osa võtta, oma võistlustööd ära.

Lido kreem

sisaldab D vitamini, parim abinõu nahakaitseks ja pehmemendamiseks.

Odor hambapasta

hoiab hambad terved ja valged.

Odori Ferratol

kaotab verevaesuse.

Proovige ja veenduge häduses.

A.-S. Odor.

„VANEMUISE“ TEAATER

laupäeval, 16. veebruaril kell 8 õhtul

ESIETENDUS

ONNELEND

Elmar Tõnssoni operett eelm. ja 3 vaat.

Boris Vatseli muusika.

Lavastaja: E. STUKIS.

Dekoraator: V. HAAS

Tantsud: R. ROOD.

Pääsetähed Kr. 1.35—60 senti ühes riidehoiuga

77. KIRJANDUSLIK ARVMÕISTATUS.

I 1, 2, 3, 3, 2, 4, 2	XII 1, 2, 3, 4, 5
II 5, 4, 4, 6, 7, 4, 8, 3, 5, 5, 4	XIII 6, 7, 5, 8, 9, 10, 5, 11, 12
III 9, 10, 4, 3	XIV 4, 2, 9, 1
IV 11, 8, 15, 12, 7, 16, 16	XV 12, 4, 10, 9, 1, 6, 13, 5, 14
V 6, 6, 4, 6, 12, 13	XVI 1, 8, 1, 12, 9
VI 18, 8, 8, 19, 2, 17, 5, 5	XVII 10, 1, 12, 12, 9, 1, 1, 5, 4
VII 2, 14, 5	XVIII 4, 15, 4, 5, 9
VIII 7, 15, 12, 6	XIX 14, 1, 18, 16, 6, 1, 9, 17, 1, 5, 16
IX 17, 20, 5, 16, 16	XX 13, 6, 8, 4, 5
X 6, 17, 2, 13, 5, 15, 6, 5, 16	XXI 2, 13, 10, 9
XI 21, 7, 15, 12, 7	XXII 8, 4, 19, 7, 4

Igale numbrile vastab üks kindel täht. Kuid kummaski kastis on oma vastavus. Näiteks juhul kui 1 on parempoolses kastis a, siis vasakpoolses võib ta hoopis teist tähte tähistada; või jälle kui 4 oleks vasakpoolses b, siis parempoolses võib ta jälle muud tähistada.

I — Soome kirjanik, II — A. Svani teos, III — Eesti kirjanik, IV — „Sallaia“ autor, V — Lutsu teos, VI — Jaigi teos, VII — Soome kirjanik, VIII — Hiire eesnimi, IX — Inglise

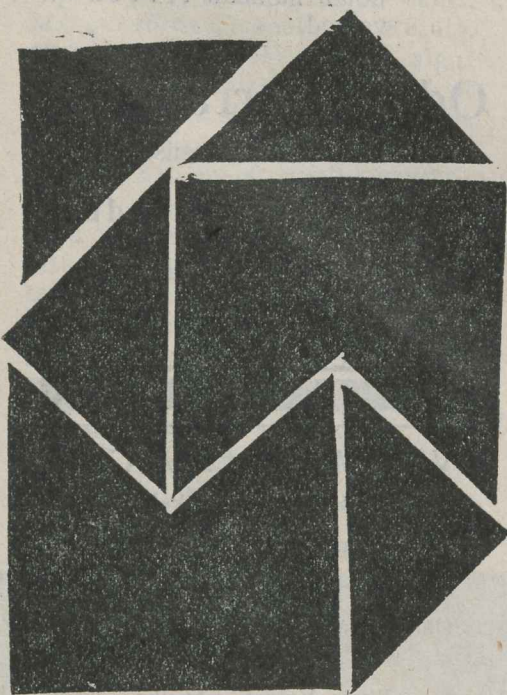
kirjanik, X — Balzac'i teos, XI — Prantsuse kirjanik, XII — Eesti naisluuletaja, XIII — „Toomas Lack'i“ autor, XIV — Pakkala teos, XV — Eesti kirjanik, XVI — Eesti luuletaja, XVII — „Elu ja armastuse“ autor, XVIII — „Uarda“ autor, XIX — A. Svani teos, XX — Eesti naisluuletaja, XXI — „Kevade“ autor, XXII — Inglise kirjanik.

Sõnad õieti leitud, saame nende esitähist tuntud Juh. Jaigi noorsooraamatu päälkirja.

E. Zernik.

78. KOOSTAMISMÕISTATUS.

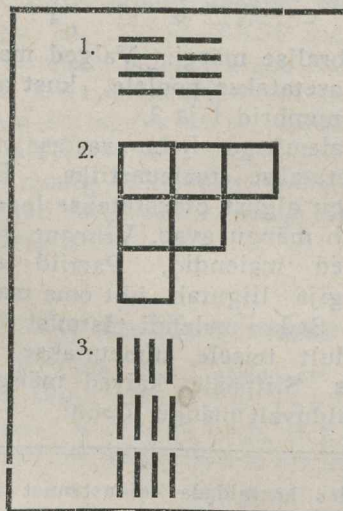
3. auhind.

Kuidas antud kujundeist koostada rist?

E. Simon.

79. TIKUMÕISTATUS.

1. Säada 4 tikku teisiti, saate korrapärase rist!

2. Võta 2 tikku ära, jääb 4 ruutu!

3. Säada tikud ümber nii, et igas püst- ja ristreas oleks 4 tikku!

J. G.

UUED AUHINNAD: Kõikide tänaste ülesannete lahendajate vahel jagatakse 10 juturaamatut.

MÄRKUSI: Tänaste ülesannete lahendused saata toimetusele hiljemalt 24. veebruariks. Kõigil lisada nimi, vanus, täielik aadress ja vastus küsimusele: mis meeldis teile käesolevas lehes kõige enam ning mis kõige vähem ja miks?

LAHENDUSI.

59. Mõistatus.

1. eesel, 2. sport, 3. pasun, 4. Endla, 5. ratas, 6. ahven, 7. naine, 8. Timor, 9. oinas.

60. Võtmemõistatus.

Ruutudes: 1—14 Harald tegutses, 15—22 kirjanik, 23—38 „Sügistalvisel ööl“.

Võtti: I Eduard Ahas — „Talulapsed“. II Ühiselu — Töökool. III Austin — sidur. IV Arthur Grünberg.

61. Kas „ei“ või „jah“!

1. jah, 2. jah, III jah, IV ei, V jah, VI ei, VII ei, VIII

62. Sõnamõistatus.

Leipzig.

63. Matemaatiline mõistatus. 27 ja 16.

64. Salajaslik isik.

Kirja kirjutaja nimi oli Uudla

65 Ristsilbid.

Ristread: 1) Mesilane Maaja, 5) vala, 6) talu, 7) tulikas, 8) ravitse, 9) savi, 10) jahu, 12) leedulane.

Püstread: 1: „Mere tagant“, 2) lahits, 3) maavalitseja, 4) jalakas, 7) tuvi, 9) sadu, 11) Hugo.

ÕIETI LAHENDASID JA AUHINNAD SAID: O. Peltser, E. Tammer, O. Kasu, R. Kallak, Tammekänd, Vesiir, A. Kergo ja A. Laid.

Järelemõtlemiseks.

1.

Kaupmehel on ainult 5 kaalupommi, kuid nendega ta kaalub ära kõik raskused 1 kuni 100 kiloni (tervetes kilodes). Kui rasked on need 5 pommi?

2.

Kui kell 24 sajab vihma, kas on arvata, et 72 tunni pärast tuleb päikese paisteline ilm?

3.

Väike neeger on suure neegri poeg. Suur neeger aga ei ole ta isa. Kes ta on?

Vastused järgmises nr.

Tegev ja vastutav toimetaja: M. Nurmik. Toimetuse sekretär: A. Tonska. Talitusjuht: A. Sagim. Väljaandja: K. k/ü „Töökool“. Tellimishind postiga: 1 kuu — 20 s., kuud — 40 s., 3 kuud — 50 s., aastakäik 1 kr. Raamat-ajakiri „Laste Jututuba“ ühes „Õpilastelega“ tellides maksab 3 kuud — 20 s., 6 kuud — 40 s., aastakäik (12 raam.) 75 s. — Kuulutuste hinnad: Kuulutusküljel — 5 s. mm., lehe ees — 10 s. mm., tekstis — 12 s. mm., teksti kirjaga 15 s. mm. — E. K. Ü. „Postimehe“ trakk, Tartus 1935.